

GÖTEBORGS 8:E BAPTISTFÖRSAMLING

EN BALANSERAD VANDRING

Efesierbrevet 4:1 • Predikan G8B 2021-09-19 (Frälsis) • Johnny Lithell

INLEDNING

Då går vi in i ett nytt kapitel i Efesierbrevet. Här lägger Paulus i en ny växel. Om jag har räknat rätt är det 66 verser i de första tre kapitlen och i dessa 66 verser finns bara en enda uppmaning. Bara en enda gång ger Paulus en uppmaning och inte ens då en särskilt stark sådan. Det är uppmaningen att *komma ihåg* i vers 11 i första kapitlet; de ska komma ihåg hur de var tidigare, att de var hedningar som var utan Gud och utan hopp. Men det är allt. Själva substansen i de tre första kapitlen i Efesierbrevet är lära. Paulus undervisar, framförallt om vad själva evangeliet handlar om.

Det är förstås ett mönster som vi ofta ser hos Paulus. Det är så här han skriver sina brev.

Men om det bara finns en enda uppmaning i de första tre kapitlen så kommer det att ändras dramatiskt i de tre sista kapitlen. Om du har Bibeln öppen kan du bara skumma över sidan och se hur imperativen avlöser varandra i uppmaningar att göra och vara olika saker. Paulus uppmaningar församlingen att vara ödmjuka, milda och tålmodiga, att lägga bort lögnen och tala sanning, att bara tala om sådant som är gott och bygger upp, att lägga bort bitterhet och häftighet och vrede.

Så han rör sig från det läromässiga till det praktiska. Från undervisning till uppmaning. Från tro till handling. Från credenda till agenda.

Det kan hända, ja, det är ytterst sannolikt att det emellanåt kommer att bli smärtsamt när vi fortsätter framåt genom texten. Vi går igenom den så långsamt att varje ord får komma fram och träffa oss med full kraft och jag måste säga att jag går in i andra halvan av Efesierbrevet med stor bävan. Det här är betydligt svårare att predika. Och det är troligtvis ännu svårare ändå att höra.

Men det är därför den här predikan är så viktig. Jag tror inte att jag kommer att säga något som inte de allra flesta av er redan har hört många gånger. Men dels är det något vi behöver påminna oss om vecka efter vecka. Och dels är det ganska många nya som jag inte vet vad ni är vana att höra, om ni är vana att höra något alls. Därför vill jag idag stanna till i första versen och lägga en grund för alla de uppmaningar vi ska gå igenom allteftersom vi arbetar oss fram genom texten.

Jag delar upp predikan i tre punkter: först vill jag betona att ordningen är viktig, och jag ska förstås förklara vad menar med det. Därefter tittar vi på ordet ”värdigt” och konstaterar att också *balansen* är viktig. Till sist ska vi också stanna till vid ordet ”kallelse” och komma tillbaka till den grund vi måste utgå från när vi läser Bibelns uppmaningar till oss.

I. ORDNINGEN ÄR VIKTIG

Punkt nummer ett: ordningen är viktig. Paulus säger alltså i Ef 4:1,

Efesierbrevet 4:1 (SFB-15)

”Därför uppmanar jag er, jag som är en fånge i Herren, att leva värdigt den kallelse ni har fått.

Han börjar med ordet ”därför”. Vi såg ju att han väldigt tydligt avslutade sin tanke med en doxologi i slutet av det tredje kapitlet. Vad menar han då när han säger ”därför”? Han talar om *allt han hittills sagt*. Allt det ligger till grund för vad han nu kommer att säga. Därför, uppmanar han församlingen i Efesos att leva värdigt den kallelse de fått.

Det är ett mönster som återkommer hos Paulus. Han gör samma sak i Kolosserbrevet där han i tredje kapitlet säger ”eftersom nu det här är sant, gör då detta”. I Romarbrevet 12:1, efter elva kapitel som han har proppat fulla med grundläggande undervisning om evangeliet säger han ”därför uppmanar jag er bröder...” Det är samma sorts ”därför” som säger att det han nu lagt fram som grundläggande lära nu ska tillämpas och omsättas i praktiken.

Nu är alltså min första punkt att ordningen är viktig. Paulus börjar inte med praktiska uppmaningar till ett särskilt sorts liv utan med det läromässiga. Han börjar med undervisningen. Han börjar med att säga vad som är sant i Kristus, vad det innebär att *vara i Kristus*, innan han fortsätter med att uppmana dem att *leva för Kristus*.

Han börjar alltså inte med att säga att han som är en fånge i Herren uppmanar dem att leva värdigt sin kallelse. Han säger ”därför...” och kommunicerar att allt han tidigare talat om utgör själva grunden och kraften till vad han nu uppmanar dem att göra. Hur ska de kunna leva värdigt den kallelse med vilken de blivit kallade? På vilken basis ska de kunna följa alla dessa uppmaningar? Hur ska de kunna sluta stjåla och tala sanning och hålla sig borta från sexuell omoral och lägga undan vrede och bitterhet och så vidare? Hur kan det vara möjligt?

Paulus talar inte om något som är påklistrat från utsidan, som glitter och kulor i en julgran, utan är snarare något som kommer inifrån som ett resultat av ett liv i förening med Kristus. Och det är hans poäng här. Han har talat om alla de saker som är sant om dem, och det är som ett resultat av allt det – både individuellt och kollektivt – som de kan leva det liv som Paulus uppmanar till.

När vi går vidare i texten kommer vi att återkomma till det här, sannolikt i varje predikan. Men jag vill ändå inte riskera att någon missar det här. Innan vi kan *leva* det kristna livet måste vi *vara* kristna. Det kan låta självklart, men det är en fundamental insikt som, om den delades av fler, skulle få oerhörda konsekvenser i det vi kallar svensk kristenhet. Eftersom det finns mängder av personer som närmar sig den kristna tron som något man testat lite. Man tar några av de här buden och hänger på dem på sitt liv. Man tar sig i kragen och så ska man försöka att vara lite mer ödmjuk och tålmodig och lite mindre vred och bitter. Och så tänker man att nu är kristen.

Men det är man inte. Man kan inte *leva* som en kristen om man inte *är* en kristen. Och man kan inte göra sig själv kristen. Det är *Gud* gör dig till en kristen. Det är inget man anmäler sig till. Det är något man redan är listad till. Det är därför Paulus börjar sitt brev med att slå fast att Gud ”har utvalt oss i Kristus före världens skapelse till att vara heliga och fläckfria inför honom.” Så att när vi spårar rötterna till Guds godhet mot oss så stannar det inte vid den

församling där vi först hörde evangeliet eller vid den person som delade evangeliet med oss eller med den moder som bad för oss, utan till innan tiden hade sin början, innan världens grund vad lagd. Där börjar Guds godhet mot oss.

Så när Paulus går in i den här uppmanande delen av brevet så skriver han till dessa som har adopterats till att vara Guds söner och döttrar i Jesus Kristus. Paulus säger ju, om jag fortsätter läsa från de första verserna i brevet, ”I kärlek har han förutbestämt oss till barnskap hos honom genom Jesus Kristus, efter sin goda viljas beslut.”

Vilken fantastisk sak, att han har satt sin kärlek till oss och adopterat oss in i sin familj. Han gjorde det inte för att han såg någon särskild potential eller någon särskild dygd hos oss som gjorde oss mer lämpliga. Han adopterade oss när vi fortfarande var syndare. När vi fortfarande vad hans fiender, när vi fortfarande hade våra vapen uppe och stred mot honom älskade han oss och sände sin Son att dö för oss.

Det är det här som är det fantastiska med evangeliet; med vad han har gjort för oss. Allt går tillbaka till hans godhet och inte alls till något i oss. Det är utifrån det som vi får kraft att leva det liv Paulus kallar oss till.

Han gör så här hela tiden. I Kolosserbrevet är det samma sak.

Kolosserbrevet 1:9-10 (SFB-15)

«Från den dag vi hörde det har vi därför inte upphört att be för er. Vi ber att ni ska bli fyllda av kunskapen om hans vilja, med all andlig vishet och insikt. «Målet är att ni ska leva värdigt Herren och behaga honom på alla sätt, genom att bära frukt i alla slags goda gärningar och växa i kunskapen om Gud.

Med risk att låta upprepande: han ger alltså inte en serie moraliska bud som alla måste sträva efter att uppnå. Nej, han snarare uppmanar dem att bli i praktiken vad de redan är i Kristus. Och vad är det? De har fått ett nytt liv.

Efesierbrevet 2:4-5 (SFB-15)

«Men Gud som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek, «även när vi ännu var döda genom våra överträdelser, att han har gjort oss levande med Kristus. Av nåd är ni frälsta!

Det är inte så att vi har adopterat en ny sorts spiritualitet eller en ny sorts livsstil eller en lite bättre moralisk nivå i våra liv eller ett nytt intresse i att börja gå till en församling. Nej, vi var döda i våra överträdelser. Vi kunde inte göra någonting för att rädda oss själva. Vi har lika döda som Lasaros var död. Han syster sa att han stinker. Du kan inte göra någonting nu. Han har varit död i fyra dagar. Men Jesus öppnade sin mun och kallade på honom och Lasaros kom ut. Hur? På grund av kraften i Jesu ord. Det är den enda kraft som bryter syndens makt och fördömelse och sätter den fångne fri. Det är inte något jag har anmält mig till som om jag söker en kurs i en utbildning. Nej, det är något långt mer storslaget än så. Det börjar med Gud. Han utvalde oss innan världens grund var lagd.

Paulus säger till efesierna i kapitel 1:13, att detta blev en verklighet i deras liv när de hörde sanningens ord, evangeliet om deras frälsning och de kom till tro. Det är Gud som har gjort allt. Han har uppväckt dig från de döda. Han har gett dig nytt liv. All ära tillhör honom.

Det är utifrån vad Gud har gjort som Paulus fortsätter att säga att de har blivit frälsta och de har satts tillsammans med Kristus och de har adopterats. Allt detta är en utkomst av den stora kärlek med vilken han älskat oss. Det är en underbar sak att Paulus, efter han

debatterande och föraktfyllda liv blir denna apostel som säger att Kristi kärlek driver honom (2 Kor 5:14), att det är denna kärlek som fyller hans hjärta och leder honom att göra allt som han gör.

Paulus säger inte ”försök att leva som Guds söner, så kanske Gud faktiskt adopterar er när han ser att ni verkar trevliga.” Nej! Han säger ”be till honom, kom till honom med din ovärdighet. Låt honom adoptera dig, och gå sen ut och lev som hans barn.”

Paulus gjorde alldeles tydligt att det är Guds kärlek som förvandlar. Vi kan alltid komma till Gud. Vissa av oss har liv som är så stökiga att vi inte vågar komma. Vissa av oss har så prydliga liv att vi inte tror att vi behöver komma. Men Guds kärlek för en syndare har inte sin grund i lämplighet eller meriter. Den har sin grund i Guds egen godhet. Det är Guds godhet som sänder sin Son att bli ett försoningsoffer för våra synder. Genom Jesu uppståndelse från de döda föds vi på nytt till ett levande hopp (1 Petr 1:3), inte som ett resultat av ett mänskligt beslut, utan *födda på nytt* av Gud. Vad hade du för del i din fysiska födsel? Ingen. Vad hade du för del i din andliga födsel? Ingen.

Jag vet att det finns så många som kallar sig kristna som har fått detta helt bakvänt. Det är därför jag stannar till här och betonar vad det är Paulus säger.

Så, därför. Den som gått genom ”därför-porten” följer inte Bibelns bud för att bli förlåten utan för att man *har blivit* förlåten. Kraften till de goda gärningarna kommer ur Guds kraft och välsignelse och kärlek. Och dessa två måste komma i rätt ordning. Det var den första punkten.

II. BALANSEN ÄR VIKTIG

Vi går vidare till den andra punkten och lägger märke till att inte bara ordningen är viktig utan också *balansen* är viktig.

Paulus uppmanar oss alltså att leva värdigt den kallelse vi fått. Det grekiska ordet för värdigt har två innebörder. Den vanligaste innebörden handlar om balans. Det är något man gör med en våg som man balanserar upp med vikt och motvikt. Tanken är alltså att vi har fått något, nämligen en fantastisk kallelse och nu säger Paulus att denna kallelse måste balanseras. Vår svenska översättning säger att vi ska *leva* värdigt vår kallelse, men ordagrant säger Paulus att vi ska *vandra* värdigt. Vi ska vandra balanserat.

Dessa två, vad vi *är* som kristna och vad vi *gör* måste komma i rätt ordning, men de får inte heller separeras. De måste balanseras. De går hand i hand.

Det här är viktigt eftersom vissa personer älskar att prata om läror. I bästa fall läser de tjocka och gamla böcker. I värsta fall läser de bara nya böcker och lyssnar på undervisning de hittat på internet. Och så blir de så upptagna av läror att de aldrig kommer till livet i förhållande till andra. Det är samma frestelse som för Petrus och de andra på förklaringsberget när de såg Guds härlighet när Jesus förvandlades framför deras ögon, och deras reaktion var att bygga tre hyddor där. ”Låt oss stanna här, det här är ju fantastiskt. Det finns ingen anledning att gå härifrån.”

Man älskar att debattera. Är du pre- eller supra- eller sub- eller infra- eller postlapsarian? Du skriver långa inlägg och lyssnar på dina favoritlärare medan människor står vid busshållplatsen och försöker hålla ihop sina liv medan de är på väg mot evigt fördärv.

Men Jesus sa, "nej, vi ska gå tillbaka ner" och när de kommer ner är det första som händer att de måste ta hand om en pojke som är besatt av en demon. Vissa av oss skulle helst bara vilja stanna i ett kloster någonstans och läsa böcker och debattera på olika teologiforum. Men vad blev hela det kristna livet av? Vad hände med att älska varandra och underordna oss varandra och dela evangeliet med de som går förlorade? Jag hoppas att böckerna inte får er att tro att om Gud ska rädda några så kommer han att göra det ändå utan att du är med. Det är vad de sade till William Carey när han vill resa ut till Indien. "Sitt ner, herr Carey! Om Gud vill rädda människor i Indien kommer han att lösa det på egen hand." Jag hoppas att du inte tror det. Inte för att Gud inte klarar det, utan för att han använder sig av medel.

Nu kanske du tänker, "jag är glad att du tar upp det, det är vad jag har tänkt länge. Vi har haft tillräckligt av teoretisk undervisning och nu är det dags att gå vidare till det praktiska. Nu gäller det att vara församling, att komma in i matchen och göra vad Gud uppmanar oss att göra. Vi är praktiska människor."

Nej. Ordningen är viktig, att läran föregår praktiken, men även *balansen* är viktig eftersom de hänger ihop. Vi kan inte *agera* som församling om vi inte *är* Guds församling. Vi kan inte vara en kristen församling om vi inte är kristna. Det finns massor av praktiska saker som måste tas om hand, absolut, men alltid med en balans.

När några vänner som var extremt praktiska och handlingskraftiga ville göra något för sin förlamade kompis bar de upp honom på ett hustak, gjorde hål i taket och hissade ner honom framför fötterna på Jesus. Vi kan anta att de var minst lika förvånade som alla andra när de såg vad Jesus gjorde. Jesus tittade på den förlamade mannen och sa, "Mitt barn, dina synder är förlåtna" (Mark 2:5). Det är så fantastiskt otippat! Här kommer en man med ett behov som är enormt och helt uppenbart för alla som har ögon! Han kan inte fungera i samhället. Han är sannolikt marginaliserad och utfattig. Vem som helst kan se vad det är han behöver. Hans vänner hade inte gjort allt arbete med att ta dit honom för att han skulle få en osynlig förlåtelse. De tog dit honom för en fysisk förvandling. För att han skulle få ben som fungerar! Låt honom kunna försörja sig själv!

"Nej. Vad han allra mest behöver är att få sina synder förlåtna. Han behöver få det rätt med Gud. Och för att ni ska veta att Människosonen har makt att förlåta synder ska jag säga till dig: ta din bädd och gå hem."

Det fanns nog ingen som var mer hängiven det sociala arbetet som kommer ur evangeliet i slutet av 1800-talet än William Booth som grundade Frälsningsarmén. Detta är hans ord:

För att få en människa genuint frälst är det inte tillräckligt att sätta på honom ett par nya byxor eller ge honom ett arbete eller ens att ge honom en utbildning på universitetet. Allt detta är utanför människan, och om insidan förblir oförändrad är ditt arbete förslösat.

//To get a man soundly saved it is not enough to put on him a pair of new breeches, to give him regular work, or even to give him a University education. These things are all outside a man, and if the inside remains unchanged you have wasted your labor.

Darkest England and the Way Out (ed. Cambridge University Press, 2014)

Ordning är viktig: lära och sedan praktik. Balansen är lika viktig.

III. DEN KALLELSE MED VILKEN VI ÄR KALLADE

I den sista punkten kommer vi till ordet ”kallelse”. Ordagrant uppmanar Paulus församlingen att ”[vandra värdigt] den kallelse med vilken ni blev kallade.”

Återigen är det ett begrepp som är vanligt i Nya testamentet. Han säger att vi ska leva den sortens liv som anstår de som är kallade. Nya testamentet kallar ofta kristna för ”de [som är] kallade”. Och en församling – det grekiska ordet ἐκκλησία betyder helt enkelt ”de utkallade”. Det är en gemenskap av de som är kallade. De som är kristna är de som blivit kallade ut ur världen, som Petrus säger, ”från mörkret till sitt underbara ljus” (1 Petr 2:9). Återigen, det är vad en kristen är. Det är inte en person som först och främst håller sig till en särskild etik. Det är inte en person som bestämt sig för något och håller sig till en särskild livsstil. Det är först och främst en person som blivit kallad.

I Bibeln ser vi två typer av kallelser. Ingen av dessa typer har med yrke att göra. Det är helt enkelt inte ett bibliskt begrepp att säga att jag har blivit kallad till pastor. Den första typen av kallelse vi ser i Bibeln är en allmän kallelse som går ut till alla i hela världen. Paulus säger till filosoferna i Aten att Gud ”befaller [...] alla människor överallt att omvända sig” (Apg 17:30). Det är evangeliets kallelse till alla folk, alla människor överallt.

Men den här typen av kallelse är inte alls den vanligaste i Nya testamentet. Den vanligaste är mycket mer specifik. Det är det som teologerna kallar för den ”verksamma” kallelsen. Alla som hör den allmänna kallelsen gensvarar inte på den. De fortsätter att vara otroende. Men så finns det vissa som hör evangeliets kallelse och som kommer. Dessa är de kristna.

Låt oss ta några exempel. Paulus säger i Första Korinthierbrevet att ”Ordet om korset är en dårskap för dem som går förlorade, men för oss som blir frälsta är det en Guds kraft” (1 Kor 1:18). Det finns alltså två grupper av människor: dels de för vilka ordet om korset är en dårskap, och så har vi de för vilka ordet om korset är en Guds kraft. Det är en fundamental distinktion. Det är skillnaden mellan de som går förlorade och de som blir frälsta.

Paulus fortsätter några verser senare,

1 Korinthierbrevet 1:22-24 (SFB-15)

²²Judarna begär tecken och grekerna söker vishet, ²³men vi predikar Kristus som korsfäst – för judarna en stötesten och för hedningarna en dårskap.

²⁴Men för de kallade, både judar och greker, predikar vi Kristus som Guds kraft och Guds vishet.

Här har vi kontrasten mellan de för vilka Kristus blir en stötesten eller en dårskap, och de för vilka Kristus är Guds kraft och vishet. Vad är skillnaden mellan dessa två? Det är kallelsen.

Hör vad Paulus säger i Romarbrevet 8:30,

Romarbrevet 8:30 (SFB-15)

³⁰Och dem som han har förutbestämt har han också kallat, och dem som han har kallat har han också förklarat rättfärdiga, och dem som han har förklarat rättfärdiga har han också förhärligat.

Här har vi förutbestämmelse, kallelse, rättfärdiggörelse och till sist förhärligande. Fyra fantastiska sanningar om alla som är kristna. Fyra fantastiska sanningar som var och en säger att frälsningen helt och hållet är ett mäktigt verk genom den helige Ande som föder oss på nytt så att vi kan tro och förenas med Kristus och förklaras rättfärdiga. Jesus säger samma sak i Johannes 6:44,

Johannesevangeliet 6:44 (SFB-15)

«Ingen kan komma till mig om inte Fadern som har sänt mig drar honom, och jag ska låta honom uppstå på den yttersta dagen.

Det är kallelsen som drar den som kommer till honom. Utan kallelsen kan vi inte komma. Jag nämnde berättelsen om Lasaros tidigare. Jesus ropade på Lasaros att komma ut. Kraften som gav Lasaros nytt liv var den livgivande skaparkraft som fanns i Jesu ord. Samma kraft som skapade hela världen ur intet.

Det är den kallelsen Paulus talar om här, när han säger att vi ska vandra värdigt den kallelse med vilken vi blev kallade. Jesu ord hade kommit med Ande och kraft till de kristna i Efesos och förlossat dem ut ur slaveri och död och in i frihet och liv. Paulus säger något liknande i Romarbrevet 4:17 när han talar om Gud,

Romarbrevet 4:17 (SFB-15)

«[...]Gud som ger liv åt de döda och kallar på det som inte är till som om det var till.

Det är kallelsen med vilken vi har blivit kallade. Och det är den kallelsen som Paulus uppmanar oss att leva värdigt, eller vandra balanserat i.

* * *

Så, vi har redan varit inne på det flera gånger under den här predikan, men för all tydlighet skull: *vad är det vi alltid måste komma ihåg* när vi går vidare och läser alla dessa uppmaningar till att vara de vi är? *Vad är det vi är?*

Paulus säger i Ef 1:3,

Efesierbrevet 1:3 (SFB-15)

«Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Far, som i Kristus har välsignat oss med all andlig välsignelse i himlen!

Det är ett ord som kan balansera alla tänkbara risker att ge oss in i att leva ett kristet liv för att försöka bygga vår egen meritlista. Han har redan gett oss allt! All andlig välsignelse. Det fattas ingenting. Allt vi behöver finns tillgängligt för oss i all evighet. Det finns ingenting vi kan önska som är bortom det här.

Paulus återkommer om och om igen att allt detta han berättar om är vårt *i Kristus*, det vill säga genom att vi är förenade med Kristus genom tron på honom. Paulus fortsätter i nästa vers,

Efesierbrevet 1:4 (SFB-15)

«Han har utvalt oss i honom före världens skapelse till att vara heliga och fläckfria inför honom.

Gud har alltså inte kallat oss för att vi bara ska slippa helvetet eller bara så att våra synder ska bli förlättna, nej, han har utvalt oss att vara heliga och fläckfria i hans kärlek. Det är det liv han har kallat oss till, och det liv han verkar fram i oss genom sin obevekliga skaparkraft. Nästa vers,

Efesierbrevet 1:5-6 (SFB-15)

«I kärlek har han förutbestämt oss till barnskap hos honom genom Jesus Kristus, efter sin goda viljas beslut, «till ära och pris för den nåd som han har skänkt oss i den Älskade.

Han lägger också till i kapitel 2:19,

Efesierbrevet 2:19 (SFB-15)

”Därför är ni inte längre gäster och främlingar, utan medborgare med de heliga och medlemmar i Guds familj.

Gud har alltså inte kallat oss för att bara slippa helvetet eller så att våra synder ska bli förlättna. Inte ens bara så att vi ska vara heliga och fläckfria, nej, han för oss in i den högsta tänkbara ära och intimitet: vi är adopterade att vara hans egna barn. Vi blir inte bara frikända utan vi får hans namn; och alla de privilegier som tillhör arvingarna till universums Skapare och Herre.

Och vänner, låt oss påminna oss hur detta blev möjligt. Vad var det som gjorde att det var möjligt för mig att föras från död till liv, begravd i synd och uppror och avguderi till ett nytt liv och till att insättas med Kristus i det himmelska? Vad gör allt detta möjligt? Svaret är att det är helt och hållet på grund av Guds nåd! Paulus säger: ”Av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva. Guds gåva är det, inte på grund av gärningar för att ingen ska berömma sig” (Ef 2:8-9). Medan vi var döda i våra synder gav han oss liv, trots allt vad vi är och allt vi gjort. Varför? För att han är oändligt god. Och hur? Genom Jesu Kristi blod. Paulus säger att ”ni, som tidigare var långt borta kommit nära genom Kristi blod.”

AVSLUTNING

Det innebär att när synden frestar oss att ge upp, när det helt enkelt verkar för svårt och jobbigt att leva som kristen, eller när vi frestas att berömma oss av vår egen förträfflighet så kan vi dag efter dag komma tillbaka till dessa grundläggande sanningar, att allt vi är och allt vi har, har vi fått som en gåva. Priset är redan betalt. Allt är redan vårt. All den kraft vi någonsin behöver har vi redan fått. Och därför tillhör vi inte oss själva. Vi lever inte för oss själva. Större frihet än så går inte att få.